

Mottakarar:

Ole André Klausen
Håkon Loftheim

Postboks 174

6988 ASKVOLL

Dok. ref.

7206 20/863 - 3

Arkiv:

K1-130

Dato:

25.03.2021

Høyringssvar - Regional plan for innovasjon og næring

Askvoll kommune viser til Vestland fylkeskommune sin regionale plan for innovasjon og næringsutvikling som er ute på høyring med frist for innspel 26. mars. Askvoll kommune takkar for høvet til å kome med innspel til planarbeidet.

Askvoll kommune tok del i høyringsmøtet 9. mars, men planen har ikkje blitt politisk handsama. Planen har også diskutert i fellesmøte med næringssjef i Fjaler kommune og næringskoordinator i Hyllestad kommune.

Innspel og merknader

Hovudmål og strategiar

Planen skal sette retning for arbeidet med innovasjon og næringsutvikling i Vestland og byggjer på mål og prinsipp slått fast i Utviklingsplanen for Vestland 2020-2024.

Hovudmålet er bra og planen er god ved at den gjev ei tydeleg retning for satsingsområda. Askvoll kommune støttar målsettingane om at produksjon og næringsaktivitet skal utviklast i ei meir klimavennleg retning og i tråd med FN sine berekraftsmål. Vi tykkjer og det er positivt at planen tar utgangspunkt i dei naturlege fortrinna fylket har.

Askvoll kommune støttar også måla i Utviklingsplanen for Vestland 2020-2024 som ligg til grunn for den regionale planen for innovasjon og næringsutvikling. Kommunen har nytta utviklingsplanen som del av grunnlaget for eigen planstrategi, og no vidare i arbeidet med revisjon av kommuneplanen sin samfunnsdel.

Satsingsområda

Satsingane i planen er bransjenøytrale og gjeld for alle næringane. Det er store skilnadar mellom regionar og kommunar i fylket vårt og satsingane i planen vert derfor ganske overordna. Etter vårt syn må Askvoll kommune framleis ha sin eigen næringsplan eller verdiskapingsplan i samfunnsdelen eller som eigen temaplan. Samstundes kan, og bør, eige planverk byggjast på dei same grunnprinsippa som den regionale planen.

Det vil vere viktig at satsingsområda brytast ned til lokale tilhøve. Eit viktig moment i oppfølginga av planen vert å identifisere næringar og verdikjeder for framtidig verdiskaping. Her vil vi gjerne trekkje

fram marin og maritim sektor, i tillegg til landbruk, reiseliv og kulturbasert næringsliv for å sikre verdiskaping og fleire arbeidsplassar i vår region.

Askvoll er einaste kommunen i Vestland som har ein styrkeposisjon innan fiskeri, og har også ein styrkeposisjon innan rederi. Den marine næringsklyngja i kommunen består av næringsverksemd knytt til fiskeri og havbruk, og eksporten i 2017 var på 160 mill. kr. Dette gav grunnlag for 110 arbeidsplassar, der om lag halvparten er i eksportbedrifter. Primærnæringane er ei anna sentral næring, både når det gjeld produksjon og foredling. Det er også ein bransje med potensial for utvikling og forbetring. Regional plan bør kanskje syne større ambisjonar for den sektoren.

Dersom regionsentra veks mykje er det vanskeleg å behalde arbeidskrafta i distriktskommunane. Det demografiske utfordringsbiletet gjer at dette er ein vanskeleg balanse og det er ønskjeleg at fylket legg til rette for desentraliserte arbeidsplassar og at ein lagar strategiar for korleis ein kan få nok arbeidskraft til distrikta.

Verkemiddelpolitikk

I planen står det at «*Ein verkemiddelpolitikk som støttar opp under satsingane, og nytter dei rette verkemidla, og kombinasjonar av verkemiddel til rett tid vil vere heilt sentralt for å setje satsingane ut i livet*». Fylkeskommunen løvdde tidlegare næringsfondsmidlar ut frå visse kriterier til kommunar i Sogn og Fjordane fylkeskommune. Etter vår mening var dette eit svært viktig verktøy for å styrke og vidareutvikle det lokale næringslivet og bidra til å etablere nye arbeidsplassar m.a. ved støtte til grunderar/nyetableringar.

Vestland fylkeskommune har nyleg sett av midlar til eit nytt nærings- og utviklingsfond som skal hjelpe utsette kommunar å finansiere tiltak som skal legge til rette for omstilling og utvikling. Denne ordninga kan etter vårt syn ikkje erstatte det kommunale næringsfondet. Det ligg lite midlar i fondet, og fylket har valt å innskrenke bruksområdet, mellom anna ved å avgrense for investeringstilskot/fysiske investeringar. Ordninga er også avgrensa ved at kommunar som ikkje har vesentleg reduksjon i sysselsetjinga, eit einsidig næringsliv eller enkeltnæringer med svært stor betydning for sysselsetjinga truleg ikkje kan få tilskot til tiltak.

Det er ønskjeleg at ordninga med kommunalt næringsfond blir tilbakeført. Vi føreslår at ordninga vert vurdert som tiltak i handlingsprogram 2022-2025.

Arealbruk

Regional plan for innovasjon og næringsutvikling skal vere med på å utvikle retningslinjer for ei langsiktig og balansert utnytting av natur- og arealressursar i Vestland. Areal til næringsutvikling omfattar korleis vi nytta naturressursar, og korleis ein legg til rette areal for ny næringsutvikling. Rett areal for rett næring, der ein har tatt omsyn til tilgang til infrastruktur står sentralt.

Det er svært ulike utfordringar i by og land, kyst og innland, som det her må takast omsyn til. Medrekna havareal er Askvoll kommune 1589 km² og plasserer seg i øvre halvdel når det gjeld storleik på kommunane i Norge. Kommunen består av fleire spreidde øy- og bygdesamfunn. Berre 1 av 4 av dei rundt 3000 innbyggjarane bur i tettbygde områder. Kommunen rår dermed over eit stort sjø- og landareal med store ressursar, men vi har lite folk og busettinga er svært spreidd samanlikna med mange andre.

I vår og andre kystkommunar i distriktet har ein naturressursar og bedrifter som gjer at fylket kan skape nye og framtidsretta arbeidsplassar. I vårt område er det ei utfordring at statsforvaltaren svært ofte kjem med motførersegner som kan vere til hinder for å ta i bruk areal til næring, busetting og infrastruktur. Dette meiner vi er uheldig med tanke på kommunen sine framtidige moglegheiter og med fylket si overordna målsetting om at heile fylket skal takast i bruk.

Ny bustadutvikling, nye vegar, fiske og akvakultur krev tilgang til naturareal som kan skape interessekonfliktar. Det er viktig å sikre ein god arealdisponering med balanse mellom bruk og vern, og kommunen treng arealstrategiar som veg behovet for utvikling mot forvalting og vern av arts- og naturmangfold, landskaps- og kulturminneverdiar. Regional medverknad og støtte i høve planlegging av næringsareal og oppdatert planverk kan vere bra. Arealet til bustad- og næringsutviklinga må sjåast i heilskap med arealbruken elles. Fylkeskommunen og statsforvaltaren bør arbeide saman med kommunane om å halde arealplanar oppdaterte og sørge for ei langsiktig, differensiert og balansert utnytting av natur- og arealressursane i fylket.

Skule, utdanning, rekruttering

God og relevant utdanning og gode system for livslang læring er naudsynt for å sikre arbeidskraft og skape konkurransedyktige næringar. Enkelte næringsområde har vanskar med å rekruttere relevant arbeidskraft. Det er viktig at det vert lagt til rette for eit desentralisert utdanningstilbod som gjev tilgang til fleksible og framtidsretta utdanningstilbod i den einskilde bu- og arbeidsmarknadsregion.

I vårt område er vi heldige som har Dale Vidaregåande skule som har eit attraktivt og godt skolemiljø og god dialog og kjennskap til næringslivet sitt behov. Dette er vesentleg for at ungdommar skal bli verande eller komme tilbake etter fullført utdanning. Samstundes må både privat og offentleg sektor leggje til rette for å kunne ta inn fleire læringer.

Infrastruktur

Næringsutvikling og verdiskaping er avhengig av god infrastruktur og føreset gode løysingar for kommunikasjon og transport av gods og folk. Sjøvegen sikrar effektiv transport med låge utslepp og effektive hamner kan vere ei vekstnæring. Skal heile fylket takast i bruk er det ønskjeleg at det kjem i stand betre transportløysingar i distrikta. Kommunen har store avstandar og eit lite frekvent kollektivtilbod med buss og ferje. Berre 1 av 3 av skuleelevarane er nøgde med kollektivtilbodet.

Rasfarlege vegar er negativt for busetjing og næringsutvikling og det er kostnadskrevjande å oppretthalde standard og utbetre og vedlikehalde vegar og VA-anlegg. Gode vegar, samferdsel og kollektivtrafikk i og mellom nabokommunane er også viktig for Askvoll. Difor er kommunen oppteken av best mogeleg samband også i Fjaler, Hyllestad Solund og Sunnfjord. Det er med å legge grunnlag for utvikling i desse kommunane saman med Askvoll.

Arve Åsnes

Næringsrådgjevar og folkehelsekoordinator
Sentraladministrasjonen